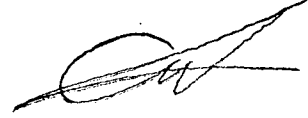

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İktüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 15.05.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Türkiye ekonomisinin üretim ve istihdam yapısı büyük ölçüde KOBİ'ler üzerine kurulmuştur. Bu nedenle reel sektörde yaşanan her tür kırılma, en sert biçimde bu alanda karşılık bulmaktadır. 2025 yılı itibarıyla iflas ve kapanma verileri incelendiğinde, sürecin ağırlıklı olarak küçük ve orta ölçekli işletmelerde yoğunlaştığı açık biçimde görülmektedir. Bu durum, krizin sektörel değil, ölçek temelli bir kırılmalık ürettiğini ortaya koymaktadır. Uzmanlara göre, KOBİ'lerin temel sorunu, yapısal olarak sınırlı özkaynak yapısına sahip olmalarıdır. Borçlanma ile büyüme modeli üzerine kurulu bu yapı, faiz oranlarındaki artışa karşı son derece hassastır. Ucuz finansman döneminde sürdürülebilir gibi görünen bu model, yüksek faiz ortamında hızla kırılmalık hale gelmekte; işletmeleri nakit akışı şoklarına açık bırakmaktadır. Bu nedenle yaşanan iflas dalgası, büyük ölçüde finansman maliyetlerindeki artışın gecikmeli bir yansımasıdır. Buna ek olarak, KOBİ'lerin önemli bir kısmı kurumsal risk yönetimi, finansal planlama ve verimlilik odaklı dönüşüm kapasitesi açısından sınırlı bir profile sahiptir. OECD verileri de Türkiye'deki KOBİ'lerin dijitalleşme ve üretkenlik seviyelerinin uluslararası rakiplerine kıyasla daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, kriz dönemlerinde dayanıklılıklarını daha da zayıflatmaktadır.

Sektör temsilcileri de özellikle ihracatla entegre olmayan ve iç pazara bağımlı çalışan işletmelerin, talep daralmasından doğrudan etkilendiklerini, iç talepteki zayıflama, bu firmaların gelir akışlarını kırılmalık hale getirirken; artan maliyetler kârlılığı hızla erozyona uğrattığını ve bu ikili baskı, KOBİ'leri aynı anda hem gelir hem maliyet kanadından sıkıştıran bir yapıyı ortaya çıkardığını ifade etmektedir.

KOBİ segmentinde yaşanan bu çözülme, yalnızca firma bazlı bir sorun değil; Türkiye ekonomisinin üretim omurgasında oluşan yapısal bir çatlağa işaret etmektedir. Bu çatlak derinleştiği ölçüde, ekonomi doğrudan risk altına girmektedir.

Bununla birlikte, KOBİ ekosisteminde ölçek büyütmeyi teşvik eden yapısal dönüşümler kaçınılmazdır. Parçalı ve kırılmalık yapı yerine, birleşme ve devralmalarla güçlenen kurumsal ölçeklerin desteklenmesi, rekabet gücünü artıracaktır. Aynı şekilde iflas ve konkordato süreçlerinde hız ve öngörülebilirlik sağlayacak hukuki düzenlemeler, finansal sistemde güveni yeniden tesis etmek açısından kritik önemdedir.

Uzmanlara göre, dijitalleşme ve yeşil dönüşüm ise artık bir tercih değil, doğrudan bir hayatta kalma stratejisidir. Verimlilik üretmeyen hiçbir işletme modelinin, yüksek maliyet ve daralan talep koşullarında sürdürülebilirliği yoktur.

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

44933

Bütün bunlarla birlikte, sabit maliyetler, vergi yükü, yüksek faiz, finansmana erişimde yaşanan güçlükler küçük işletmeler üzerinde ciddi bir baskı oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle piyasalarda yaşanan daralma, girdi maliyetlerindeki hızlı artış ve ticari faaliyetlerin sürdürülebilirliğinin zorlaşması, esnafın borçluluk düzeyini artırmakta, vergi ve sosyal güvenlik yükümlülüklerinin yerine getirilmesini güçleştirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Göreve başlangıç tarihiniz olan 31 Temmuz 2018'den bu yana Türkiye genelinde kapanan KOBİ sayısı kaçtır? Bu sayının yıl ve bölge bazlı dağılımı nasıldır? Aynı dönemde faaliyetini sonlandıran esnaf ve sanatkâr işyeri sayısı nedir? Bu kapanışların sektörel dağılımı nasıldır?
2. Söz konusu işletmelerin kapanma gerekçelerine ilişkin tarafınızca bir saha araştırması yapılmış mıdır? Şayet yapıldıysa kapanmalarına yol açan kök sebepler nelerdir? Bu sebeplerin bertaraf edilmesine ilişkin bir yol haritası oluşturulmuş mudur?
3. Ülkemiz genelinde küçük ve orta büyüklükteki esnaf ve girişimcinin vergi ve SGK borçlarının toplam tutarı nedir? Bu borçların illere göre dağılımı nasıldır? Söz konusu vergi ve SGK borçları son 3 yılda nasıl bir eğilim göstermektedir?
4. Küçük ve orta büyüklükteki esnaf ve girişimcinin finansmana erişimde yaşadığı sorunların çözümü için diğer paydaş kurumlarla birlikte kamu bankaları aracılığıyla yeni kredi paketleri hazırlanması hususunda bir girişiminiz var mıdır?
5. Türkiye'de sanayi üretim maliyetleri son 3 yılda hangi oranlarda artmıştır? Bu artışın kök sebepleri nelerdir? Bu sebeplerin bertaraf edilmesine ilişkin ne tür çalışmalar yapılmaktadır?
6. Sanayici ve girişimcilerin finansmana erişimde yaşadığı sorunlar nelerdir? Söz konusu sorunlara ilişkin tarafınıza ulaşan başvuru ve şikâyet var mıdır? Bu sorunların çözümüne yönelik hangi adımlar atılmıştır/atılacaktır?
7. Tedarik zincirinde, istihdamda ve finansal sistemde oluşan gerilim sonucu sanayi üretiminde meydana gelen daralma/durmayla oluşacak kaybı önlemeye ilişkin kısa, orta ve uzun vadede hangi önlemler alınmakta/alınacaktır?
8. KOBİ'lerin, kurumsal risk yönetimi, finansal planlama ve verimlilik odaklı dönüşüm kapasitesi noktasında sınırlı bir profile sahip bir yapıda olmaları dikkate alınarak 'dijitalleşme ve üretkenlikte yapısal dönüşümleri' sağlamak üzere bir çalışmanız var mıdır? Bu hususta herhangi bir protokol yapılmış mıdır?
9. Finansal sistemde güveni yeniden tesis etmek bağlamında iflas ve konkordato süreçlerinde hız ve öngörülebilirlik sağlayacak herhangi hukuki düzenleme için diğer paydaş kurumların iş birliğinde bir çalışmanız var mıdır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA